

Sokrétű hagyományörzés Hegyközcsatárban

Ötödik alkalommal szervezték meg a Hegyközcsatári Kuruc Népünnepélyt, szeptember második szombatján. A Partium több településéről és Magyarországról is érkeztek hagyományörzők.

A népünnepély eddigi forgatókönyvét követve, mielőtt Hegyközcsatárban elkezdődött volna az értékhordozó programkavalkád, Biharon gyülekezett a hagyományörzők kisebb csoportja. Itt Meleg Vilmos színművész, hagyományörző ezredes szavalata után megkoszorúzták az 1704. január 7-én hősi halált halt kuruc vitézek emléktábláját a református templom kerítésének falán.

A rendezvény központi településén csak annyiban változott az előzőekhez képest az idei nyitóprogram, hogy a reggeli áhítatra az ifjúsági ház udvarán került sor, mivel a református templom teljes felújítás alatt áll. Miklós Csaba Péter lelkipásztor Habakuk próféta könyvéből vette mondandójának alap gondolatát: „Őrhelyemre állok, és megállok a bástyán, és vigyázok...” Mint kifejtette, a legfontosabb dolog megmaradnunk őrhelyünkön, ahová az Úr állított minket, s ott egyúttal váljunk iránymutatóvá mások számára.

Az áhítat után is érkeztek további vendégek, a messziről jötteket Gellért Gyula volt re-

Míves pincaajtó az Énekes ligetben

Emléksziklát állítottak a csatári kuruc hősök tiszteletére

formátus esperes, a rendezvény főszervezője fogadta, fáradhatatlanul ügyelve arra, hogy minden szép rendben zajlódjék le.

Miután a református ifjúsági csoport Spurigán Zoltán kántor irányításával modern egyházi dalok színvonalas előadásával kedveskedett, Pataki István bihari költő és a Magyarországról érkezett Bodnár László legújabb köteteit mutatták be.

Mire a délután elharangozták, a sokaság már az Énekes ligetben csodálhatta meg az ősze hajló lankás táját. A liget elnevezésére is fény derült: valamikor pincesor húzódott meg a magaslaton, és esténként a gazdák nótázásától volt hangos a táj. Két pince maradványát még sikerült lencsevégre kapnunk, a régi idők mementőjeként.

Az írások tanúsága szerint fél tucat csatári kuruc vitéz is szolgált II. Rákóczi Ferenc oldalán, név szerint Csatáry István főhadnagy, Csatáry Zsigmond főhadnagy, Balog Pál ti-

Biharország – hagyomány

Zajlik a csata

Gellért Gyula mondott áldást

Megemlékezés Biharon

Igehirdetés az ifjúsági ház teraszán

zedes, furír (élelmezési altiszt), Zádory Ferenc furír, László András strázsamester és Veres Péter strázsamester. A múltmentő helybeliek emléksziklát állítottak hőseiknek, és az emlékhely avatására is az idei népnünnepélyen kerítettek sort. Előzőleg Miklós Csaba Péter röviden ismertette a csatári kuruc katonákról fellelt írásokat. A tiszteletes és Gellért Gyula leplezte le az emléksziklát, azon a hegyközcsatári katonák neve mellett a fejedelem jelmondata és a számúzetésbe készütek az itthon maradóknak megfogalmazott üzenete is olvasható.

Gellért Gyula áldásmondása után koszorúztak, majd a Pusztai Farkasok íjászai id. Bokor Zoltán vezetésével ismertetővel egybekötött bemutatót tartottak honfoglalás kori íjakkal. A hagyományörző elmondása szerint ezek az íjak a régi idők leghatékonyabb fegyverei voltak.

Közben lent a völgyben már készültek a „harcosok”, és rövidesen látványos csataimitációban gyönyörködhetnek a jelenlevők. Előbb a toborzók végighordozták a „véres” kardot, ekként híva hadba a vitézeket. Ropogtak a fegyverek, füstfelhőben küzdöttek a csata résztvevői, harci kiáltások röppentek a völgyből. A végkifejlet felől senkinek sem lehetett kétsége: II. Rákóczi György erdélyi fejedelem katonái fölényes győzelmet arattak, ahogyan 1658. július 6-án a valóságban is megtörtént a pálülési szorosban, Arad és Lippa között, a Maros partján.

Mire visszaértek a résztvevők, a református ifjúsági ház udvarán már üstökben rotyogott a bagulyás, megterített asztalokkal várták a vendégeket. Közben György Csáki Sándor szőlősgazda a térség borairól tartott ismertetőt. A borkóstolóval egybekötött okítás során megismerhettük a modern borkészítés és -tárolás alapvető szakmai fogásait, illetve az ágazatban rejlő kereskedelmi lehetőségeket. A borok bemutatásakor Meleg Vilmos színművész az alkalomhoz illő versösszeállítással srófolta feljebb az amúgy is emelkedett hangulatot.

D. Mészáros Elek